

Het epistel in de Kersttijd

Eén van de paradoxen van het christendom is, dat de Zoon van God slechts één keer op aarde geleefd heeft - en dat Hij tegelijkertijd 'de in eeuwigheid geboren Zoon' is.

De werkelijkheid van zijn eenmalige belichaming wordt in het klassieke christendom uitgedrukt met de woorden: 'Et incarnatus est.' Het woord is vlees geworden.

De werkelijkheid van zijn tijdloze belichaming wordt voor de goede verstaander in het epistel van de Kersttijd uitgedrukt met de woorden: 'Christus heeft het aardelichaam verkoren.'

Daarmee is meer bedoeld dan een sterfelijk, stoffelijk lichaam. Sinds zijn dood en opstanding is de gehele aarde zijn lichaam. Hij heeft in zekere zin zijn woonstede verplaatst van de hemel naar de aarde. Ons stervende aardebestaan is doordrongen van zijn aanwezigheid - hoe ziek, geschonden en uitgeput deze aarde ook is -, om eens de kwintessens van dit bestaan tot een nieuwe aarde en een nieuwe hemel om te vormen.

Ongetwijfeld is dat voor hem, ook al is Hij opgestaan uit de dood, een voortgezette lijdensweg. Het betekent een ononderbroken strijd met de machten van de tegenstander, 'in alle komende tijdenronden', zoals het epistel het uitdrukt.

Voor ons mensen is de dood vroeg of laat een bevrijding. Zolang we min of meer gezond zijn en zonder al te grote zorgen leven, moeten we aan sterven niet denken. Maar wanneer we oud en zwak worden, wanneer we niets meer van het leven kunnen verwachten, is de dood onze bevrijder; de kroon van het geleefde bestaan.

En voor Christus? Zijn dood en opstanding is alleen maar het begin van een nieuwe, ongekende lijdensweg - een weg die Hij zelf heeft gekozen. Het epistel spreekt dat uit met een ongebruikelijke bewoording: 'Christus heeft het aardelichaam verkoren.' Net zoals Hij eens als mens van vlees en bloed gekomen is - niet voor de rechtvaardigen, maar voor de zondaars, de zieken, de bezetenen -, zo verkiest Hij het stervende aardebestaan 'om de mens te verlossen van bedrieglijk schijnlicht, om de mens te verlossen van onwaardige zinnenzucht', altijd, tot aan het einde der wereld.

Bastiaan Baan / 3 januari 2021